

Coronarelaterade synpunkter på vården

Hur påverkas patienterna av den omställning som hälso- och sjukvården genomgått med anledning av coronapandemin? Patientnämnden har följt upp inkomna synpunkter mellan 1 mars–30 september 2020 för att bidra med en del av svaret på ovanstående fråga.

Under perioden har det inkommit 38 ärenden där patienter eller närstående framfört synpunkter som på något sätt kan relateras till den pågående pandemin. Synpunkterna berör nästan uteslutande konsekvenser och bieffekter av pandemin, och enbart något enstaka ärende handlar om vården av patienter med konstaterad Covid-19. Hälften av ärendena har inkommit från personer som är 70 år eller äldre, vilka enligt Folkhälsomyndigheten bedöms vara riskgrupp. Ärendena fördelar sig främst inom primärvården (18st) och den somatiska specialistvården (17st), medan något enstaka ärende gäller folktandvård (2st) respektive kommunal hälso- och sjukvård (1st).

PRIMÄRVÅRDEN

I ärendena som berör primärvården har synpunkter framförts där patienter beskriver obehag och **oro över att besöka vården**, och då handlar det dels om att behöva transportera sig till hälsocentralen med kollektiva färdmedel, dels om att sitta i väntrummet tillsammans med andra patienter som kan tänkas vara smittsamma.

I VÄNTRUMMET OBSERVERADE PATIENTEN EN PERSON HOSTADE OCH SNÖRVLADE, VILKET PATIENTEN TYCKTE VAR OBEHAGLIGT MED TANKE PÅ ATT HEN TILLHÖR EN RISKGRUPP.

PATIENTEN, SOM TILLHÖR EN RISKGRUPP, VALDE ATT AVBOKA SIN HALVÅRSVISA UPPFÖLJNING PGA RISK ATT UTSÄTTAS FÖR CORONASMITTA PÅ BUSSEN.

Det framkommer även synpunkter om att patienter upplevt sig "portade", **avvisade eller nekats vård**, och att vården "skyller" detta på pandemin. Ett ärende handlar om ett **intyg** som inte utfärdats till en patient i riskgrupp.

GRAVID KVINNA BESKRIVER ATT PARTNERN NEKATS DELTA UNDER MVC-BESÖK. ANSER ATT MAN MISSAT ATT TÄNKA UR PATIENTPERSPEKTIV NÄR DET GÄLLER BLIVANDE FÖRÄLDRAR. ANSER ATT VID EN GRAVIDITET ÄR DET PARET SOM SKA BLI FÖRÄLDRAR, INTE BARA DEN GRAVIDA.

SOMATISK SPECIALISTVÅRD

Ärendena inom den somatiska specialistsjukvården fördelar sig relativt jämnt över verksamhetsområdena, och där akutområdet har flest ärenden (5st). Merparten av ärendena handlar om öppenvård, medan ett fåtal berör slutenvård.

Det beskrivs att **vården upplevs osäker** och otrygg och att patienter på olika sätt känt att de riskerat att utsätta antingen sig själva eller andra för smitta i samband med vårdbesök.

PATIENT SOM VÅRDATS INNELIGGANDE PÅ KIRURGKLINIKEN, OCH DELADE RUM MED EN PATIENT MED FEBER. VID UTSKRIVNINGEN INFORMERADES PATIENTEN ATT RUMSKAMRATEN SKULLE TESTAS, DÅ HEN UPPVISAT TECKEN PÅ COVID-19. PATIENTEN UPPMANADES VARA UPPMÄRKSAM PÅ EVENTUELLA SYMPTOM DE NÄRMASTE 14 DAGARNA. PATIENTEN KONTAKTAR AVDELNINGEN EFTER ETT PAR DAGAR FÖR ATT HÖRA OM PERSONEN SOM HEN DELAT RUM MED VAR SMITTAD. PERSONALEN HÄNVISADE TILL SEKRETESS. PATIENTEN SKRIVER: "SKA JAG BEHÖVA SITTA I KARANTÄN OCH VARA HEMMA FRÅN ARBETET, PGA ATT ÖSTERSUNDS SJUKHUS EVENTUELLT UT-SATT MIG FÖR SMITTA MEN INTE KAN SVARA PÅ OM DET VAR SÅ ELLER INTE. FÖRUTOM ATT SITTA I KARANTÄN INNEBÄR DETTA OCKSÅ FÖRLORAD ARBETSINKOMST".

PATIENT MED COVID-19 SYMPTOM SEDAN 8 VECKOR TILLBAKA. SOS ALARM HÄNVISAR PATIENTEN TILL AKUTEN, DÄR HEN FÅR SITTA I "VANLIGA" VÄNTRUMMET BLAND ANDRA PATIENTER.

PATIENT ÖNSKAR LÄMNA KLAGOMÅL PÅ RÖNTGEN. BESKRIVER ATT HON EFTER UNDERSÖKNINGEN MÖTER PERSONAL MED ANDNINGSSKYDD OCH VISIR. EFTERÅT FÅR HEN KÄNSLAN "ÄR DET SÅ NÄRA MAN BEHANDLAR CORONAMISSTÄNKTA MED ANDRA PATIENTER?".

Det framkommer berättelser som handlar om att patienter och närstående upplever att vården har gjort **bristfälliga undersökningar och bedömningar** på grund av personalens "rädsla" för Covid-19.

SÄTTER ETT FISKBEN I HALSEN. FÅR SVÅRT ATT ANDAS OCH KRAFTIG HOSTA. NÄR PATIENTEN KOMMER TILL AKUTEN NEKAS HEN ATT KOMMA IN PÅ PGA MISSTANKE OM CORONA PGA DEN KRAFTIGA HOSTAN.

NÄRSTÄENDE KONTAKTAR AMBULANS EFTERSOM BARNET FÅTT ANDNINGSBESVÄR. NÄRSTÄENDE UPPLEVER ATT AMBULANSPERSONALEN HÖLL ETT AVSTÅND SOM NÄRSTÄENDE UPPFATTADE SOM RÄDSLÅ FÖR ATT BLI SMITTADE AV CORONA. PÅ GRUND AV DET AVSTÅND SOM HÖLLS TILL BARNET TYCKER NÄRSTÄENDE ATT DET INTE GJORDES EN RIKTIG UNDERSÖKNING. DET BEDÖMDES DOCK ATT BARNET SKULLE TILL SJUKHUSET OCH MAN FRÅGADE NÄRSTÄENDE OM DE KUNDE SKJUTSA IN HEN.

1177 UPPMANAR PATIENTEN ATT ÅKA TILL SJUKHUSET >25 MIL ENKEL RESA. BLIR INTE INSLÄPPT PGA ORO FÖR CORONA. FÅR STÅ PÅ UTANFÖR OCH PRATA MED LÄKARE I TELEFON, UPPMANAS ATT ÅKA HEM UTAN UNDERSÖKNING. "VÅRDEN FÅR INTE TRO ATT ALLT ÄR CORONA"

Ett ärende handlar om att närstående nekats att besöka patienten, vilken inte hade konstaterad smitta, och att **patienten avled ensam** på avdelningen. Några ärenden handlar om **undanträngning och brister i tillgänglighet** avseende både planerad och akut vård.

VÄNTAR PÅ TID PÅ ORTOPEDEN, FÅTT BESKED: "CORONA GÖR ATT DET KOMMER ATT DRÖJA".

NEKAS BESÖK MED HÄNVISNING TILL ATT KVINNAN ÄR ÄLDRE (70+).
